

DOCUMENTAIRE INBURGERING

De Eritreeër Teklay vindt werk in een toeristenwinkeltje in Amsterdam.

In 'Een vreemde wereld', die vandaag in première gaat, volgde Julia von Graevenitz vier vluchtelingen in Amsterdam.

Alle bordjes tegelijk in de lucht houden

Niels Markus
REDACTIE BINNENLAND

Teklay wil rechten studeren. "En dan advocaat of rechter worden. Welk van de twee maakt niet uit." Misschien is dat te hoog gegrepen, suggereert de inburgeringsambtenaar. Eritreeër Teklay woonde illegaal in Soedan en Nederland en heeft alleen basisonderwijs gevolgd. "Ik zie veel beveiligers bij het asielzoekerscentrum", probeert hij dan. "Misschien is dat wat."

Het gesprek komt uit de documentaire 'Een vreemde wereld', die vanavond in première gaat. Een jaar lang volgde Julia von Graevenitz vier vluchtelingen – twee Eritreeërs en twee Syriërs – vanaf het moment dat zij hun verblijfsvergunning kregen en hun leven in Nederland gingen opbouwen.

Von Graevenitz volgde de vier in Amsterdam, dat na dramatische resultaten bij de inburgering in het verleden 10 miljoen euro investeerde in de integratie van de vluchtelingenstroom die rond 2015 naar Nederland kwam. De vier vluchtelingen moeten alles tegelijk doen: taallessen volgen, werk of studie en een woning vinden, en zich een weg banen door alle regels, verzekeringspolissen en bureaucratie. De dagbesteding of woning die de gemeente aanbiedt, kan een vluchteling niet zo-

maar weigeren, want dan wordt zijn of haar uitkering gekort. Zoals de Syrische Azza te horen krijgt van een ambtenaar: "Dat je kinderen hebt, is géén excuus om niet aan het werk te gaan".

Zowel de Eritrese als de Syrische statushouders moeten meermaals hun ambities bijstellen. Teklay lijkt zicht te hebben op zijn gewenste baan in de beveiliging, maar zijn taalbeheersing blijkt nog altijd onvoldoende. Uiteindelijk vindt hij werk in een toeristenwinkeltje. Ondertussen probeert hij zijn twee kinderen uit Soedan over te krijgen, maar het regime daar vraagt 800 euro per kind. Hij heeft het er zwaar mee: "Als ik tevreden aan het werk wil zijn, dan moet ik eerst tevreden zijn met de rest van mijn leven".

Azza, die in Syrië civiel ingenieur was, is met haar drie kinderen haar eerder gevluchte man achterna gereisd. Ze krijgt het gevoel dat ze steeds door een hoepeltje moet springen. De gemeente zegt in eerste instantie te willen helpen met het vinden van een woning in Amsterdam-West, waar haar kinderen naar school gaan. Ze krijgt echter een woning in de Bijlmer toegewezen. "Als je deze woning weigert", waarschuwt de gemeente, "blokkeert dat je weg naar de toekomst".

Bij de bezichtiging wordt ze somber van de troosteloze flats. Als ze vervolgens leest dat onlangs een jon-

De Syrische Abdulrahman gaat een hbo-opleiding in ICT volgen.

Azza, civiel ingenieur uit Syrië, met een van haar drie kinderen.

gen in de buurt is doodgeschoten, besluit ze met haar familie in haar kleine eenpersoonsappartement te blijven. Met als gevolg dat ze net als ieder ander jaren op een wachtlijst voor een woning komt. "Ik had zoveel dromen", verzucht ze. "Ik dacht dat ik naar een paradijs zou gaan, maar ik ben nu depressief."

Toch maakt documentairemaker Von Graevenitz zich niet veel zorgen om de hoogopgeleide Azza, net als om haar landgenoot Abdulrahman (19), die een hbo-opleiding ict gaat volgen. Voor de Eritreeërs, na de Syriërs de grootste groep recente

vluchtelingen, is de stap naar integratie vele malen groter. Mede daarom denkt de filmmaakster dat een intensieve begeleiding, zoals in Amsterdam, noodzakelijk is. "Het zal de komende jaren moeten blijken, omdat de inburgering van die grote vluchtelingenstroom net begonnen is. Het schuurt en het botst. Maar uiteindelijk zitten mensen niet jarenlang in een uitkering. Dat levert de samenleving veel meer op."

'Een vreemde wereld' gaat vanavond in première in bioscoop Tuschinski in Amsterdam.